

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra germanistiky a slavistiky

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložila studentka: BC. JOSEF PAVLIKOVSKÝ

Název práce: *Zu Fragen der Identitätsbildung der Deutschböhmen. Fallstudien aus dem böhmisch-bayerischen Grenzgebiet*

Hodnotila: Mgr. Andrea Königsmarková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Vytčený cíl práce věnovat se otázkám utváření identity německy mluvícího obyvatelstva na území českého (československého) státu před rokem 1945 (a následně i po jejich nuceném vysídlení) má mnoho vrstev a na jeho moderním řešení pracuje intenzivně několik desetiletí řada vědců napříč obory. Předložená práce je přínosným příspěvkem k otevřené diskusi a z tohoto pohledu lze konstatovat, že cíle bylo dosaženo.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Autor se nejprve velmi chvályhodně věnuje kategorizaci a utřídění teoretických poznatků a terminologie k tématu. K nasbíraným „faktům“ přistupuje kriticky a zjišťuje, že v odborné literatuře na toto téma hraje významnou roli právě problematika příslušnosti, identity a identifikace jejich autorů. Pro ně samotné je často obtížné zachovat dostatečný odstup a „odfiltrovat“ vlastní zakotvenost. Autorovi předložené práce se podařilo s nashromážděnými zdroji pracovat systematicky, dle jasných kritérií, pokusil se o reprezentativní výběr a vlastní fundovaný komentář. Samozřejmě věc lze nazírat z mnoha dalších úhlů pohledu, aplikovat různá mezioborová hlediska a ještě dále rozrůznit a rozpracovat používanou terminologii, aby co nejpřesněji odrážela etnickou, politickou, společenskou a historickou realitu. Anebo ji toho zprostit úplně a vytvořit terminologii politicky neutrální. Pokud to vůbec lze. Už samotné označování dané skupiny obyvatelstva představuje terminologickou a translatickou výzvu. Autor, i přestože se nachází na počátku své badatelské dráhy, přistupuje zodpovědně k volbě svého pohledu, rozhoduje se, svá rozhodnutí zdůvodňuje, poučeně zdůvodňuje. A zvolená východiska pak zdařile aplikuje v analýze, komentářích a při vyvozování závěrů o možných zdrojích identity vybraných případových studií. Prokazuje též schopnost hledat prameny, pracovat s nimi, prokazuje, že si osvojil přístupy tzv. oral history a že umí funkčně používat moderně zpracované databáze zachycující svědectví pamětníků.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Předložená diplomová práce ve všech bodech splňuje předepsané formální nároky. Přes náročnost tématu se autorovi podařilo je dobře formálně uchopit a prezentovat. Struktura je logická, výklad napsaný soudržně a v intencích odborného funkčního stylu s korektními odkazy na prameny a sekundární literaturu, dobrá je i práce s odkazováním na doklady z jednotlivých vzpomínkových rozhovorů. Jazyk práce je někdy až přehnaně složitý a autor ještě ve výrazu nedozrál natolik, aby komplikovanou výrazovou strukturu svých myšlenek zachytil bez gramatických zaváhání, což pak trochu znesnadňuje přístupnost zajímavých formulací a závěrů autorových úvah. Ale při troše dobré vůle se lze ke sdělení vždy propracovat a proniknout do autorových myšlenkových pochodů, které ukazují, do jaké hloubky je obeznámen se zkoumaným tématem.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Jak bylo řečeno, autor si vybral velmi náročné téma. Komplikované je i hodnocení výsledku. Proto se koncentrujeme zejména na přístup, postupy a přínos celospolečenské diskusi. Ten je nesporný. Od diplomové práce na takové téma není možné očekávat nástin relevantních řešení, ale autor prokázal, že se výborně orientuje a je schopen kritického přístupu. V teoretické i praktické části tak předkládá působivý celek, který představuje dobře zdůvodněnou cestu, jak se k vytčené problematice přiblížit. Nesporným přínosem je autorova práce s databází Paměti národa. K případovým studiím přistupuje citlivě a díky solidní a utříděné teoretické bázi se mu daří nacházet a klasifikovat doklady zdrojů utváření konkrétních identit a před čtenářem vyvstává velmi zajímavý individualizovaný obraz, který je možná mnohem výmluvnější než veškerá teoretická zobecnění.

4. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- a) Na různých místech svých komentářů k případovým studiím se věnujete možným zdrojům utváření identit „českých Němců“. Zkuste své postřehy shrnout a představit je komisi v reprezentativním přehledu včetně uvedení příkladů, které ve vzpomínkách pamětníků na tyto zdroje odkazují.
- b) Do jaké míry je problematika identity německy mluvícího obyvatelstva pocházejícího z území dnešní ČR aktuální pro vztahy v našem interregionu? Konkrétně jaké dopady může mít nedořešenost této otázky ve zcela konkrétních (hospodářských, společenských atd.) situacích? Formulujte prosím svůj vlastní názor.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě s navrhovaným hodnocením: **výborně/velmi dobře.**

Datum: 25. srpna 2021

Podpis: